

Bestandsplan elg i perioden 2022 - 2025 for statsallmenningen i Engerdal Viltstellområde III

1. Område/areal:

Viltstellområde III grenser i øst mot riksgrensa til Sverige og Sylens private område. I nord: kommunegrensa mot Røros til Femund. Vest for Femund: Fra Kvennvika - Kvennvikhøgda og grensa mot Tolga kommune til Gloføken. Mot vest: Kommunegrensa mot Rendalen fra Gloføken til Rømundfjellet. I sør mot Trysil kommune til Storhøa, derfra grensa mot viltstellområdene I og II i Engerdal til utgangspunktet, svenskegrensa ved Herjehogna.

Den nordre del av planområdet (nord for Lillebo - Drevsjø - Isterfossen) er tilsluttet Nord-Østerdal- Røros Elgregion.

Tellende elgareal for denne del av allmenningen:	Ca. 554.000 da
Tellende elgareal på allmenningen sør for Lillebo - Isterfossen:	<u>Ca. 403.000 da</u>
Sum tellende elgareal i driftsplanområdet	<u>Ca. 957.000 da</u>

En mindre bit av allmenningen nord for Kvennvika og vest for Femund ved Jonasvollen er i elgsammenheng leid ut til Os Fjellstyre for å få en god arronderingsmessig utnyttning av arealene der. Samlet areal er ca. 25 km². Ca 4 km² nordvest for Galtsjøen er av arronderingsmessige årsaker leid ut til et tilstøtende viltstellområde vest for allmenningen. Disse arealene er ikke med i planområdet.

2. Rettighetshaver:

I henhold til fjellovens § 26 og forskrift om jakt og fiske i statsallmenning er det Engerdal fjellstyre som har forvaltningsansvar for elg på statsallmenningsgrunn i Engerdal.

Elgjakta leies ut og administreres etter retningslinjer som er felles for alle statsallmenninger i landet og i henhold til vedtatt bestandsplan for viltstellområde III i Engerdal.

3. Planperiode:

Bestandsplanen skal gjelde for årene 2022, 2023, 2024 og 2025. Rettighetshaver vil evaluere planens innhold fortløpende i planperioden i forhold til elgstammens utvikling gjennom planperioden.

4. Naturgrunnlaget:

Geologi:

Berggrunnen her består av overveiende sure- og næringsfattige bergarter. Ulike sandsteinsformer, så som Kvitvorda sandstein, Trysil sandstein og Moelvensparagmitt dominerer sammen med granitt det geologiske grunnlaget. Isen og nedsmeltingen etter siste istid, med utvasking av sand og finmateriale fra de ulike moreneformasjonene, har mange steder dannet et egenartet landskap,

der morenerygger, blokkmark og næringsfattige myrer er karakteristisk. Spesielt områdene rundt Femund kjennetegnes av slik karrig natur hvor kvitkrull, røsslyng og glissen furu- og bjørkeskog er den vanligste vegetasjonen. Lengre sør er innslaget av gran og blandingsskog større og en del av arealene har litt større frodighet enn det som er vanlig rundt Femund. Enkelte steder, bl.a. ved Lillebo, deler av Vurrusjølia, deler av Hovdli, områder ved Høyberghammeren og deler av Skjærbekkdalen har innslag av mere kalkholdige bergarter, og dette gir seg også utslag i et mere variert og frodig planteliv på disse stedene.

Klima:

Planområdet har typisk innlandsklima og forholdsvis lite nedbør. Snøforholdene vinterstid er relativt gunstige for elgen innen området. Særlig liene ned mot Femund er kjent for å ha lite snø, og området øst for Femund fra Hansbekken i sør til Røa i nord tiltrekker seg store mengder elg. Strekningen Sundet - Snerta er et annet typisk vinterområde for elg. Avhengig av snødybden bruker elgen mye av allmenningen, bl.a. i Vurrusjølia, Jyltingsmarka og Sømådalsområdet. I de høyereliggende områdene er det vanligvis mere snø og elgen trekker vekk herfra når snøforholdene tilsier det.

Fauna:

Dyrelivet gjenspeiles av den overveiende karrige vegetasjonen, med lav bestandstetthet per arealenhet. Øst for Femund har Elgå Reinbeitedistrikt sitt helårsbeite for tamrein. Øvre tillatte antall rein i vårflokk før kalving er 3.000 dyr. Dette tilsvarer ca. 5.000 rein i sommerflokk. Bjørnebestanden øker og det forventes en ytterligere økning som vil påvirke elgbestanden lokalt. Spesielt elg på snøføre om våren og årskalver er utsatt for bjørnepredasjon, men det er også dokumentert voksne elgkuer tatt av bjørn ved Lortsetra og ved Djupsjøen i Elgådalen. Streifdyr av ulv registreres hvert år, men det er ingen etableringer innenfor Engerdal eller i nærområdet. Den buffersona som har vært utenfor ulvesona i Elvdalen er fjernet og der er det nå vanlig lisensjakt på ulv fra 1. desember.

Elgens vinterbeite:

På grunn av overveiende gunstige snøforhold mange steder forekommer det noe vinterelg spredt over betydelige deler av allmenningen. Furu, einer, vier og bjørk er viktige beiteplanter vinterstid, og elgen trekker dit slikt er å finne. Ved større og mindre flatehogster på furumark med lett markberedning kan det produseres store mengder furuforyngelse som elgstammen nyter godt av på vinteren. På statsallmenninga har det vært mye plukkhogst og i Sømådalen har det ikke vært hogster på mange år, så på store områder blir det produsert veldig lite tilgjengelig mat for elgen gjennom vinteren.

Med unntak av lia øst for Femund mellom Elgå - Røa, områdene mellom Sundet - Snerta og Sømåkvolv er det ikke registrert store vinterbeiteproblemer innen området, selv om enkelte områder klart preges av elgens vinteropphold. De siste årene har det vært mye vinterelg i Trolltjønnåsen. I området øst for Femund har antall vinterelg vært høyt i veldig mange år, og lia fra Elgå til Røa bærer sterkt preg av den harde beitingen. Man er bekymret over utviklingen i fall man ikke får bedre kontroll over den store mengden trekkelg som vinterstid invaderer området. Tidligere ble det i samarbeid med Nord-Østerdal-Røros Elgregion støtteforet med rundballer nord for Elgå og på Røros-siden for å forsinke/endre vintertrekket. Frykten for CWD har imidlertid medført at det ikke lenger er tillatt å fore elg med rundballer.

I perioden fra 1993 til 2010 er det foretatt flere vintertellinger med helikopter i området fra Hansbekken, sør for Elgå, til Røa (ca. 60 km²). Antall observerte dyr har variert fra:

1993: 222 elg

1997: 266 ”

2001: 258 ”

2006: 266 ”

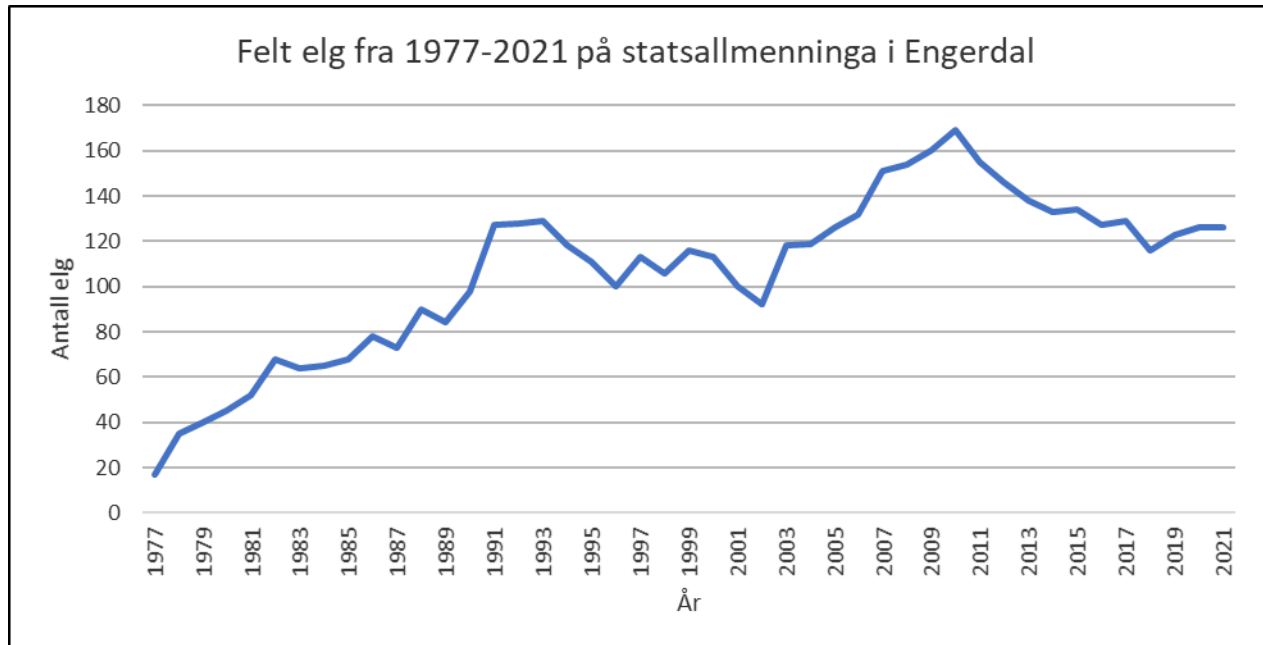
2010: 83 ” (Vinteren 2010 var det lite snø i Røros/Brekkenområdet og det stod igjen elg nord for Røa hele vinteren. Det ble ikke flydd nord for Røa)

Det er noen diskusjoner innad i Nord-Østerdal-Røros elgregion om hvor trekkelgen kommer fra. Merking gjennomført i 1994 sier en del om hvor vinterelgen øst for Femund har sommerbeite. Vinteren 1994 ble det merket 15 elger (13 hunndyr og 2 hanndyr) på strekningen Elgå - Røa. Peilinger årene etterpå har klarlagt at 12 av de merkede elgene hadde sine sommerområder ved Aursunden i østre deler av Røros kommune, mens 3 av dyrene levde hele året i Femundsmarka. Dette viser at en stammevis elgforvaltning krever interkommunalt samarbeide, og at allmenningens nordre deler fortsatt bør være med i elgregionen for Nord-Østerdal - Røros for best mulig å kunne løse de utfordringer man her står overfor. Man har ellers for lite kjennskap til hvor vinterelgen kommer fra. En bedre kartlegging av dette ville vært gunstig, men vanskelig å få til i praksis fordi merking ikke tillates i samme omfang som før. Kostnadene med merking er også meget store.

Sommerbeite:

Næringsfattige bergarter og skrint jordsmonn de fleste steder skaper en heller sparsommelig vegetasjon som ikke gir grunnlag for noen tett elgbestand i planområdet. Sommerbeitets mengde og kvalitet er særs viktig for elgens kondisjon, størrelse og produktivitet. Det er neppe direkte mangel på sommerbeite for elgen her, men flere ting tyder på at det i deler av området kan være mangel på sommerbeite av god nok kvalitet. Elgen må derfor vandre mye for å finne nok egnet mat. Arealene øst for Femund er reinbeiteområde og dette innvirker selvsagt på elgen her. Det er ikke sau på utmarksbeite i allmenningen så det er ikke noe konkurranseforhold mellom elg og sau lenger. Sommerbeitets mengde og kvalitet varierer for øvrig alt etter hvordan temperatur og nedbør er. Kjølige sommere med nedbør over middels gir bedre beite enn varmt og tørt sommervær.

5 Elgstammens utvikling i planområdet:

Elgbestanden i planområdet har fra 1977 hatt en sammenhengende økning fram til 2010 med unntak av noen år etter 1994. Fra 2011 har stammen gått ned og har stabilisert seg på et årlig uttak på rundt 130 elg. Årlig uttak er omtrent åttedoblet i forhold til antall felt elg først på 1970-tallet. Den enorme økningen skyldes flere ting, så som mindre utmarksbeite av storfe, bestandsskogbruket osv, men er nok først og fremst et resultat av rettet avskyting, der produktive hunndyr ble gitt et mye sterkere vern enn tidligere, slik at produksjonskapasiteten etter hvert er mangedoblet. Både geografi, geologi og organisatoriske forhold gjør det naturlig å beskrive elgens utvikling på statsallmenningen i Engerdal i to hovedområder:

- ”Sør for Femund” Allmenningen sør for Drevsjø – Isterfossen
- ”Øst- og Vest for Femund” Allmenningen nord for Drevsjø – Isterfossen (er med i NØR elgregion).

Sett elg.

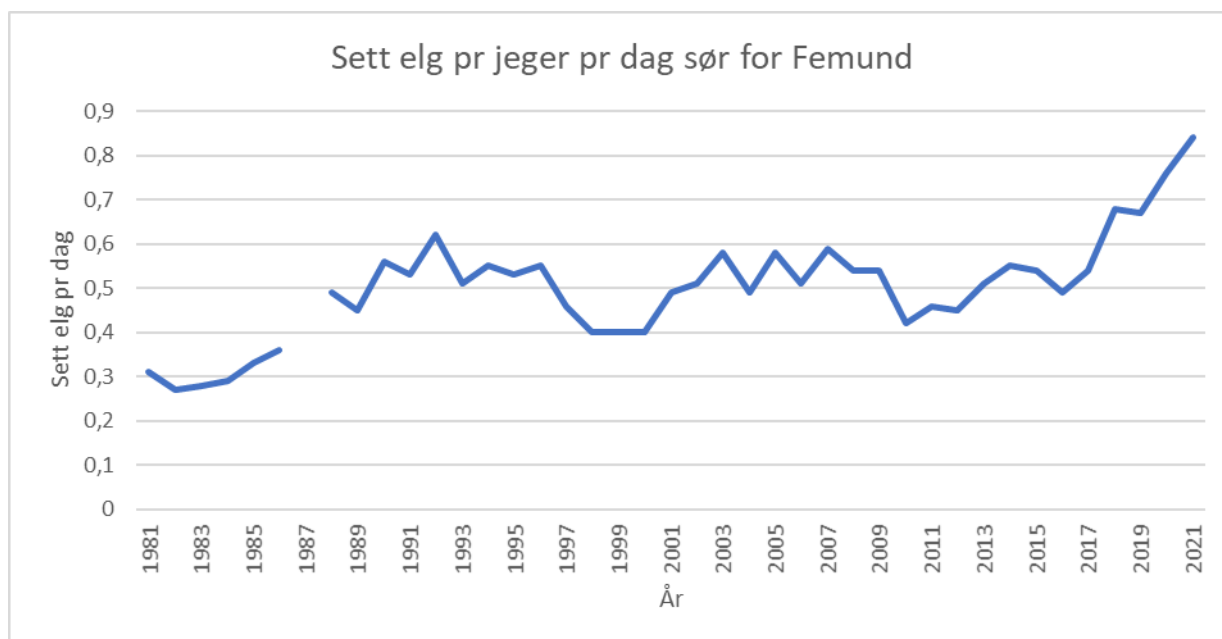
Sett elg overvåkingen er et av de aller viktigste verktøyene vi har i norsk elgforvaltning. Metoden baserer seg på at elgjegere rapporterer antallet elg av ulike kjønn og alderskategorier som observeres under jakta, samt jaktinnsatsen i form av timer og dager jaktet. Fra materialet beregnes det ulike relative mål (indekser) på bestandens struktur og størrelse. Målet med «Sett elg» er ikke å telle opp det sannsynlige antallet dyr i bestanden, men å samle representative observasjoner. En felles praksis for innsamling og bruk av metodikken er avgjørende for å oppnå sammenlignbare tall mellom år (dvs. en felles instruks)

Fra 2018 ble det innført en ny instruks for føring av sett elgskjemaene. Fra 2018 skal alle enkeltjegeres observasjoner registreres. Resultatet vil være at:

- Fjerner avhengigheten av jaktlagsstørrelse.
- Alle observasjoner er like mye verdt.

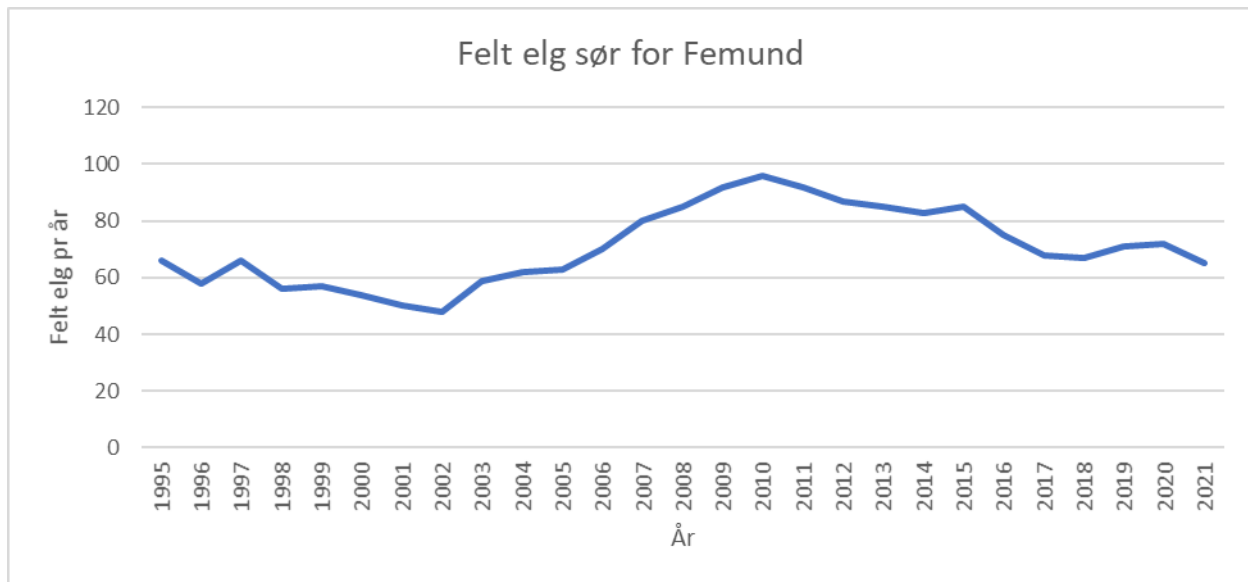
Fjerner usikkerheten om hvorvidt enkeltdyr er registrert av flere personer. Med innføringen av denne nye innstruksen vil sett elg talla pr dagsverk bli høyere og det vil gå noen år før vi får en dataserie som kan brukes i forvaltningen. Det er veldig viktig at alle jaktlaga følger den nye innstruksen.

Sør for Femund

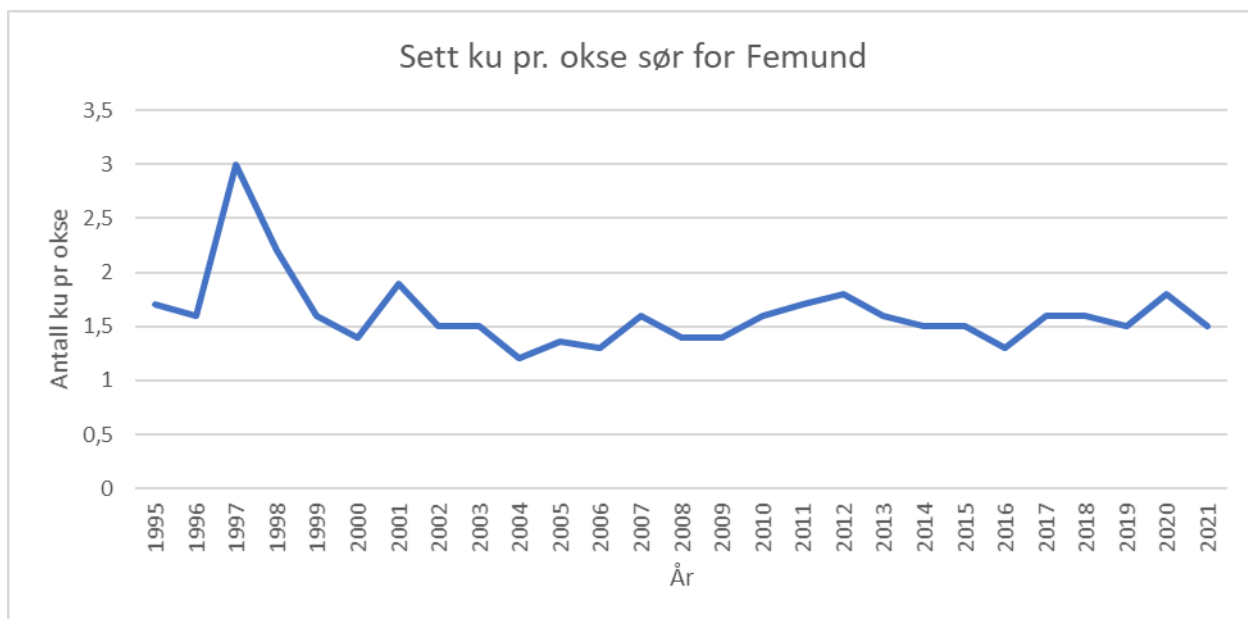
I bestandsplanperioden 2014-17 varierte sett elg tallene lite og lå mellom 0,49 til 0,55 sett elg pr dag. Fra 2018 ble det innført ny instruks for føring av sett elg skjema som medfører høyere sett elg tall pr jeger når alle observasjoner skal føres. De to første årene var det en del innkjøringsproblemer med den nye instruksen. Det ser ut til å gå bedre nå og det er nok noe av forklaringen på den økningen som har vært de to siste årene og ikke nødvendigvis at det er elgstammen som har økt.

Felt elg sør for Femund:

Sør for Femund var stammen for stor omkring midten av 1990-tallet. Økte kvoter reduserte stammen ned på et mer bærekraftig nivå. I planperioden (2002-2005) ble det igjen en økning i stammen og kvoten ble økt uten at stammen viste tegn til nedgang. Tross økte kvoter og økt avskyting i planperioden 2006-2009 har elgstammen og avskytinga økt fra 70 i 2006 til 92 i 2009. En økning som det var viktig å snu for å nå bestandsmålene og en elgstamme i forhold til beitegrunnet. I siste planperiode (2018-2021) mener vi elgstammen nærmer seg ønsket bestandsmål og i 2021 ble det felt 65 elg. Med den høye avskytinga som har vært er forhåpentligvis elgstammen mer i samsvar med beitegrunnet og målet er nå å stabilisere elgstammen på dette nivået.

Deler av elgstammen sør for Femund er felles med viltstellområde II, mens elgen innenfor Viltstellområde I ikke berører statsallmenningen i samme grad. Det vil være naturlig med et samarbeid mellom viltstellområdene i Engerdal om en felles elgforvaltning.

Ku/okseforholdet, har i siste planperiode variert mellom 1,5– 1,8 ku pr okse og har ikke vært innenfor målsettingen i bestandsplanen som var 1,2 – 1,5 ku pr okse. I 2021 ble det brukt avskytingsmodell 1 for å rette opp den skjevheten som hadde blitt ifølge sett elg tallene.

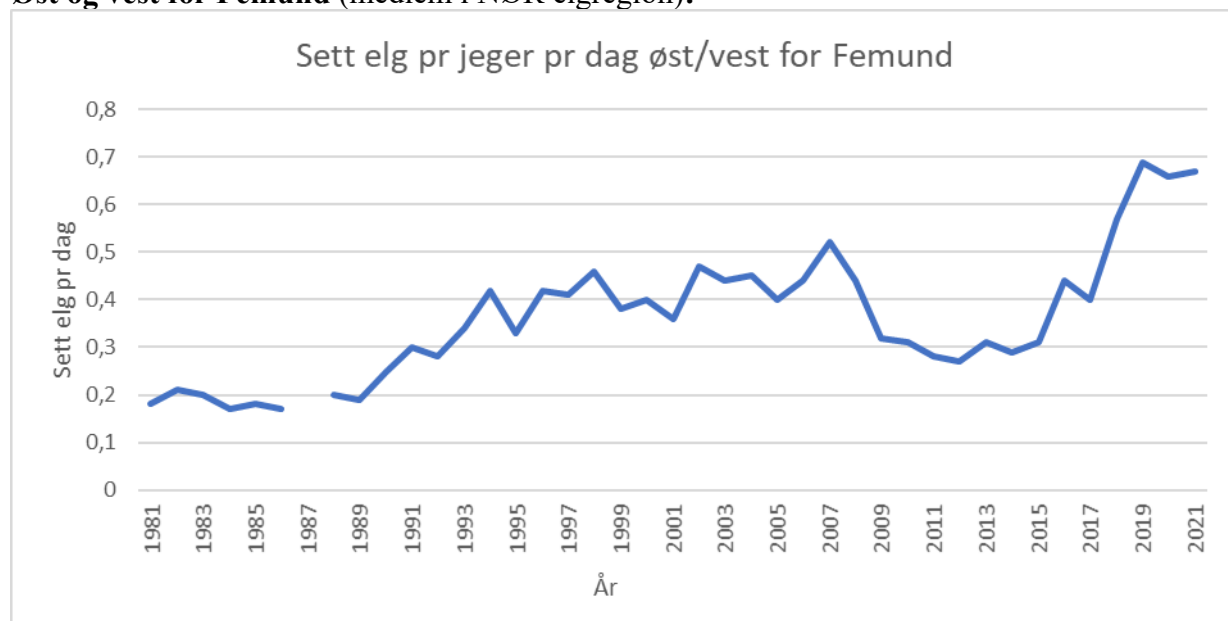
Kalv pr kalvku er lav og siste året var den 1,04 kalv pr kalvku, andelen tvillingkuer er nedadgående og er nå meget lav. Beiteforholdene, parringstidspunkt og produksjonsdyrenes kondisjon og vekt om våren er viktig i denne sammenheng.

Oversikt over prosentvis felling av de ulike dyregrupper i siste planperiode:

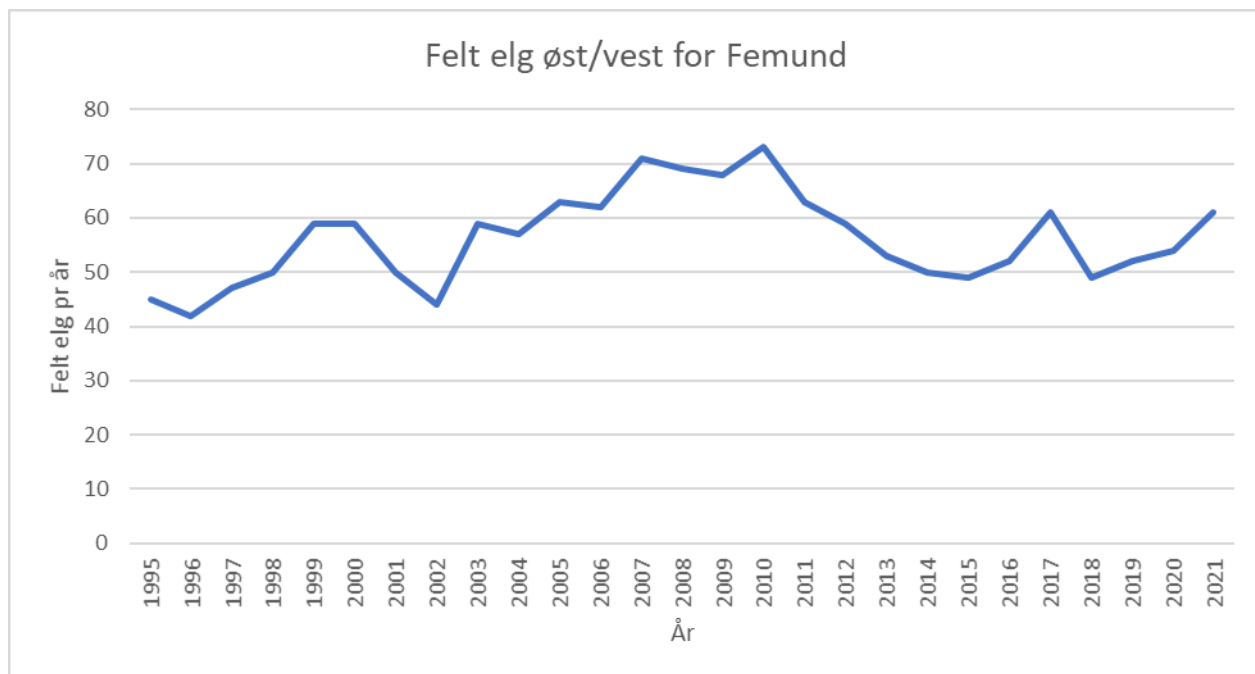
Målsettingen var: Maksimum 15 % eldre ku, 20 % eldre okse, minimum 65 % kalv/ungdyr.

Resultatet ble for hele perioden: Eldre ku 20,1 %, eldre okse 18,1 %, kalv/ungdyr 61,9 %. (kalv 38 %). Det er høyere uttak av eldre ku enn målsettingen som skyldes feilskytinger og kuer under 130 kg.

Øst og vest for Femund (medlem i NØR elgregion):

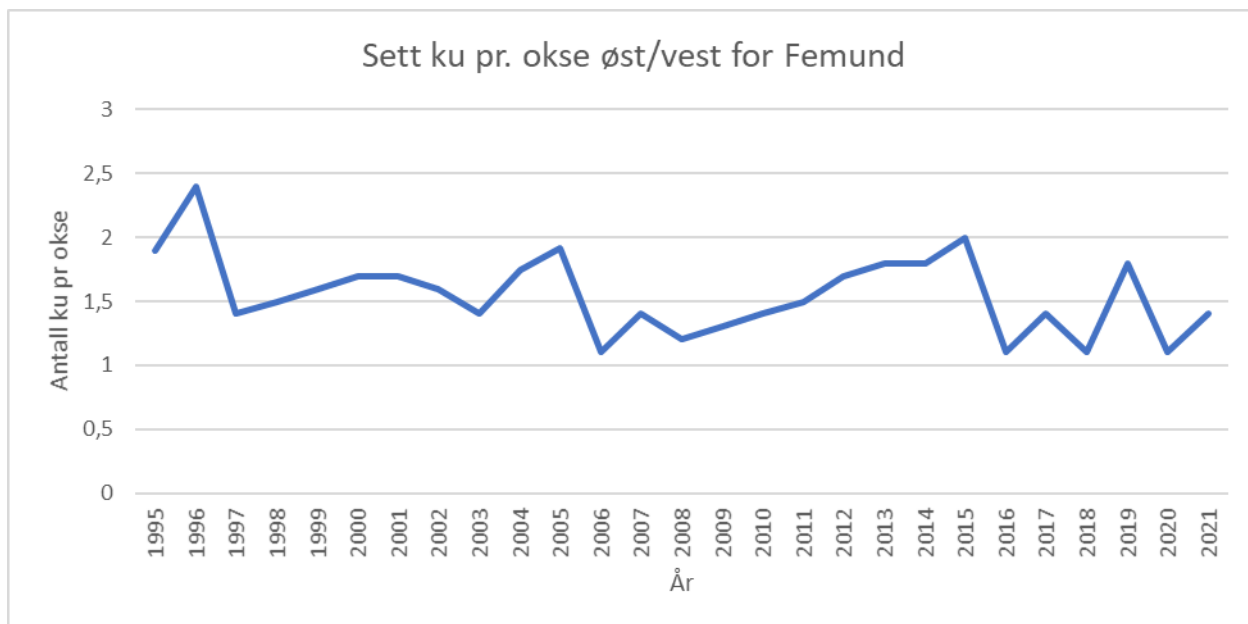

I bestandsplanperioden fra 2014-2017 lå sett elg tallene mellom 0,29 til 0,44 sett elg pr dag. Fra 2018 ble det innført ny instruks for føring av sett elg skjema som medfører høyere sett elg tall pr jeger når alle observasjoner skal føres. De første årene var det en del innkjøringsproblemer med den nye instruksen. Den nye instruksen er blitt fulgt gradvis og det er nok noe av forklaringen på den økningen som har vært de tre siste årene og ikke at elgstammen har økt.

Elgstammen har de siste 10-25 år vært større enn det man kjenner til fra tidligere. Som før nevnt er dette karrige områder, hvor elgtettheten ikke bør bli for stor. Ved slutten av planperioden 1998 – 2001 mente man at stammen var på et riktig nivå med et uttak på 50 dyr i 2001 som balanserte stammen. I planperioden 2002 – 2005 økte stammen igjen, uten at dette var ønsket, og kvotene ble økt. Fra 2011 har antallet skutt elg gått gradvis nedover, med en økning i 2017 og sist høst hvor det ble felt 61 elg. Det er i Sømådalen det har vært en merkbar økning, mens det vest for Femund er en stabil lav elgstamme. Nå er målet å stabilisere bestanden rundt målsettingen med et uttak på 45 – 60 dyr pr år.

Fra 2006 ble jakttidene for elg utvidet og det ble iverksatt jakt innenfor vinterbeiteområdene rundt Elgå fra 1. til 16. desember for å redusere antall trekkelg til området. (Fra 2011 kunne det jaktes fram til jul). Det har blitt felt 37 elger (2006 – 9 dyr, 2007 – 11 dyr, 2008 – 17 dyr). Dette uttaket er i all hovedsak trekkelg utenfra våre områder og er ikke med i statistikken her. Siden 2009 har det meste av trekkelgen kommet etter jul og i tillegg har elgstammen som planlagt blitt redusert i Brekken/Rørøsområdet og det har derfor ikke vært jakt rundt Elgå. Unormalt lite snø nord for Elgå og Brekken/Rørøsområdet før jul har nok medført at elgtrekket har starta seinere de siste årene.

Sett ku pr. okse øst/vest for Femund har variert veldig fra 2014 med 2,0 ku pr okse til 1,1 ku pr okse. Det er vanskelig å forklare de store variasjoner fra år til år. I 2016 og 2020 ble det brukt avskytingsmodell 1 for å rette opp den skjevheten som hadde blitt ifølge sett elg tallene. De to siste årene har den vært innenfor ønsket målsetting. Ku/okse forholdet må følges nøye så den ønskede okseandelen i bestanden blir opprettholdt.

Kalv pr kalvku er lav og siste året var den 1,09 kalv pr kalvku, andelen tvillingkuer er nedadgående og er nå meget lav . Beiteforholdene, parringstidspunkt og produksjonsdyrenes kondisjon og vekt om våren er viktig i denne sammenheng.

Oversikt over prosentvis felling av de ulike dyregrupper i siste planperiode:

Målsettingen var: Maksimum 15 % eldre ku, 20 % eldre okse og minimum 65 % kalv/ungdyr.

Resultatet ble for hele perioden: Eldre ku 24,1 %, eldre okse 19,5 %, kalv/ungdyr 56,5 %. (kalv 34,5 %). Det er høyere uttak av eldre ku enn målsettingen som skyldes feilskytinger og kuer under 130 kg.

6. Målsettinger:

Det er viktig og nødvendig at både rettighetshavere og kommunal viltmyndighet kommer fram til hvilke mål man skal ha i elgforvaltningen, samt hvilke tiltak som må iverksettes for å nå målene. I denne sammenheng refereres det litt fra en elgrappport utarbeidet av Faun Naturforvaltning, Fyresdal. Firmaet Faun Naturforvaltning AS har satt opp 5 hovedregler/alternative målsettinger, samt aktuelle tiltak i forhold til dette:

- Elgtettheten må ikke være så høy at den skaper overbeiting og som følge av dette redusert produksjon.
- Er målet å kunne felle flest mulig dyr – Skyt svært høy andel kalv og godta et skjevt kjønnsforhold med overvekt av ku i bestanden
- Ønsker man et størst mulig kjøttubytte – Skyt så lite kalv som mulig, men ta ut maksimalt med ungdyr. Tillat gjerne et skjevt kjønnsforhold i bestanden.

- Vil man ha stor tilgang på trofedyr – La okseandelen i stammen øke mot et ku/okseforhold på ca. 1:1.
- Ønsker man så enkel jakt som mulig – Legg opp til en struktur i jaktuttaket som er mest mulig lik strukturen i bestanden.

Faun Naturforvaltning peker for øvrig på at ”klassisk rettet avskyting” representert ved oppskriften: skyt kalv, ungdyr, okser og spar ku, er et lite egnet virkemiddel i en målrettet elgforvaltning. En slik avskytingsmodell fører til økt elgtetthet, noe som mange steder ikke er ønskelig ut fra de begrensede beiteressursene som er til rådighet.

Generelle mål for viltstellområde III:

Målet er å skape en produktiv og frisk elgstamme med god kjønns- og aldersfordeling. Elgstammen må best mulig tilpasses beiteressursene over hele året, skogbruksinteresser, samt andre samfunnsinteresser i et langsiktig perspektiv. I tillegg er det et mål at man innenfor disse rammer skal kunne høste et størst antall kg elgkjøtt per år.

Konkrete mål:

I perioden 2018 – 2021 var målsettingen å ha en elgstamme som balanserte med et årlig uttak på 110 – 135 dyr for hele allmenningen. Kvotene har forandret seg lite i perioden og uttaket har stabilisert seg på rundt 125 elg.

Målet for bestandsplanperioden 2022 – 2025:

- Man ønsker en elgstamme som balanserer med et årlig uttak på 110 – 135 elger pr. år.
- For områdene sør for Drevsjø er målet å ha en stamme som balanserer med et uttak på 65 – 80 dyr pr. år.
- For områdene nord for Drevsjø (NØR elgregion) er målet å ha en stamme som balanserer med et uttak på 45 – 60 dyr pr. år.
- Når det gjelder stammens kjønns sammensetning er målet å ha en ku/okseandel på 1,2 – 1,5 kyr pr. okse i hele viltstellområde III, med en signifikant andel større okser i bestanden.
- For viltstellområdet er det et mål å redusere presset på vinterbeitene, men samtidig beholde en produktiv elgstamme som gir et størst mulig antall kilo kjøtt/år.

7 Virkemidler:

Tiltak for å nå målene:

Bestanden ser ut til å ha stabilisert seg til ønsket nivå øst/vest for Femund, selv om det er en liten oppgang siste årene i Sømådalen. Sør for Drevsjø er avskytinga stabil og elgstammen er innenfor ønsket målsetting. Elgbestanden innen ulike deler av allmenningen varierer, bl.a. forholdet ku/okse i stammen. For å nå målsettingene her, vil det være aktuelt å kunne benytte ulike avskytingsmodeller i planperioden.

Øst/vest for Femund har uttaket av voksen ku vært 24,1 % siste bestandsplanperioden når man bruker biologisk alder. Det høye uttaket av ku skyldes feilskytinger og kuer som er under vektgrensa og derfor går som ungdyr for jegerne. Sist høst veide gjennomsnittskua 149 kg og vektgrensa for voksen/ungdyr ble redusert ned til 130 kg i 2014 for å unngå spekulasjoner om et

voksente dyr er under eller over vektgrensa. Intensjonen med ei vektgrense er å ta ut voksne skrapdyr og ikke spekulere i om gjennomsnittskua for området er over eller under vektgrensa.

Sør for Femund er gjennomsnittskua litt tyngre (158,8kg i 2021), men for å unngå spekulasjoner om vekta er over eller under vektgrensa ble også vektgrensa her senket til 130 kg i 2014. Med å videreføre regelen for okser hvor dyr med 2 tagger eller mindre går som ungdyr vil en del småvokste okser bli tatt ut selv om dem er over vektgrensa.

Årlige elgkvoter innen viltstellområdet skal fordeles ut fra en av følgende avskytingsmodeller når den balanserer med målsettingene i bestandsplanen:

Modell 1: - Benyttes når ku/okseforholdet er over 1,5 kyr pr. okse

Maksimum 15 % eldre ku over 130 kg øst og vest for Femund, og over 140 kg sør for Drevsjø.

Maksimum 20 % 1 1/2 år okse/eldre okse

Minimum 65 % kalv/kvige og eldre ku t.o.m. 130/140 kg. Av dette skal minimum 30 % av uttaket være kalv (kommunal målsetting).

Årskalv/kvige kan felles isteden for eldre dyr.

Andelen eldre okse på 20% tas ut med en halvdel okser (mindre okser) der antallet takker kan være maksimum 3 på den ene siden. Den andre halvdel av eldre okse tas ut som frie dyr, dvs ingen begrensninger i antall takker. Det skal tilstrebes at samtlige jaktfelt får minimum en eldre okse i løpet av planperioden.

Årskalv under 50 kg, ku under 110, okse under 110 kg er gratis og teller ikke på jaktlagets kvote.

Modell 2: - Benyttes når ku/okseforholdet er lik eller under 1,5 kyr pr. okse

Maksimum 15 % eldre ku over 130 kg øst og vest for Femund, og over 140 kg sør for Drevsjø.

Maksimum 20 % eldre okse over 130 kg øst og vest for Femund, og over 140 kg sør for Drevsjø.

Minimum 65 % kalv/ungdyr og eldre dyr t.o.m. 130 kg. Av dette skal minimum 30 % av uttaket være kalv (kommunal målsetting).

Årskalv/ungdyr kan felles isteden for eldre dyr.

Andelen eldre okse på 20% tas ut med en halvdel okser (mindre okser) der antallet takker kan være maksimum 3 på den ene siden. Den andre halvdel av eldre okse tas ut som frie dyr, dvs ingen begrensninger i antall takker. Det skal tilstrebes at samtlige jaktfelt får minimum en eldre okse i løpet av planperioden.

Årskalv under 50 kg, ku under 110, okse under 110 kg er gratis og teller ikke på jaktlagets kvote.

I tillegg kan rettighetshaver gjennomføre følgende tiltak/reguleringer:

- Øke den prosentvise tildelingen av eldre ku opp til 25 % av årlig uttak i de områder der det er nødvendig å redusere elgstammen ytterligere i forhold til avskytingsmodell I og II.
- Øke den prosentvise tildeling av eldre okse i områder hvor ku/okseandelen over flere år har ligget under 1,2 ku pr. okse.
- Gjennomføre reaksjoner/sanksjoner etter fastsatte regler overfor jaktlag/jegere som bryter med vedtatte bestemmelser ang. elgjakta. Reaksjonene/sanksjonene er i hovedsak felles for alle statsallmenninger i landet for å sikre mest mulig likebehandling.
- Drive støtteforing (rundballer og lignende) i hardt belastede vinterområder for å redusere skogskader, hindre trafikkulykker og lignende om nåværende føringsforbud pga skrantesjuken blir opphevet.

- Gjennomføre hogst/tykning av furu til elgfor i samråd med grunneier.
- Foreta telling av elg med helikopter/sportelling når dette anses nødvendig i forhold til bestandsvurdering og kartlegging av elgens arealbruk gjennom året.

8 Avskytingsplaner for viltstellområde III i perioden 2022 – 2025

Sør for Femund:

Data i bestandsplanen (pkt 5) viser at elgstammen i dette området nærmer seg de mål som lokal viltmyndighet og rettighetshaver har satt ut fra en langsiktig forvaltningsstrategi. For å stabilisere bestanden bør avskytingen holdes på dagens nivå (65 stk i 2021). Fordi man ikke kan påregne 100 % felling av tildelt kvote, vil det være nødvendig med en tildelt kvote som er noe større enn det faktiske antall man ønsker skal bli felt i planperioden.

I henhold til hjorteviltforskriftenes § 14 søkes det om en samlet kvote på 320 dyr for viltstellområde III sør for Femund i perioden 2022 – 2025. Tildeling på det enkelte jaktfelt og avskyting vil følge reglene i bestandsplanen. I fall bestandsutviklingen etter 3 år viser at det er behov for å tildele en høyere elgkvote siste året i planperioden enn det man har godkjenning for, vil Engerdal fjellstyre fremme en tilleggssøknad til kommunal viltmyndighet om dette.

Øst og vest for Femund: (Medlem i Nord Østerdal-Rørørs elgregion):

Både bestandsplanen og avskytingsplanen for denne del av statsallmenningen er samordnet med viktige mål og prinsipper i bestandsplanen for NØR-elgregion. Data i bestandsplanen (pkt.5) viser at elgstammen øst og vest for Femund de siste 4 år har nådd ønsket målsetting, og det er viktig nå å stabilisere bestanden for og unngå store svingninger. NØR-elgregion ønsket en reduksjon av stammen i østre arbeidsområde på ca. 25 % og det har vært økt avskyting innenfor arbeidsområdet og stammen er redusert. Engerdal fjellstyre har i tillegg til økte kvoter organisert jakt i vinterbeiteområdene rundt Elgå fra 1. til 16. desember i årene 2006, 2007 og 2007 for å nå målet om reduksjon av stammen. Siden 2007 har det ikke kommet nevneverdig med trekkelg rundt Elgå før jul, årsaken er nok redusert elgstamme og lite snø i Rørørs/Brekken området og derfor har trekket startet seinere og en del elg har stått igjen nordafor gjennom hele vinteren.

For allmenningen øst- og vest for Femund hadde NØR elgregion foreslått en kvote på 70 dyr/år i forrige bestandsplanperiode. Engerdal fjellstyre fulgte opp dette, og forutsatte at den del av kvoten som ikke ble felt i den ordinære jakta ut november, kunne jaktes på i siste del av gjeldende jaktidsramme for elg i desember måned. NØR jobber nå med sin bestandsplan for neste periode som skal gjelde fra 2022.

I henhold til hjorteviltforskriftenes § 14 søkes det om en samlet kvote på 240 dyr for viltstellområde III øst og vest for Femund i perioden 2022 – 2025. Tildeling på det enkelte jaktfelt og avskyting vil følge reglene i bestandsplanen og de rammer som NØR-elgregion setter.

I fall bestandsutviklingen etter 3 år viser at det er behov for å tildele en høyere elgkvote siste året i planperioden enn det man har godkjenning for, vil Engerdal fjellstyre fremme en tilleggssøknad til kommunal viltmyndighet om dette.

9 Jakttider:

Ordinær jakttid for elg er 25.09 – 23.12 etter siste jakttingsforskriften som gjelder fra 1. april 2017. Jakttiden i siste bestandsplanperiode har vært ut november og fellingsprosenten har vært høy og denne jakttiden blir videreført. Om det skulle komme mye trekkelg i desember innenfor det hardt belastede vinterbeiteområdet rundt Elgå vil det vurderes å ta ut eventuell restkvote i regi av fjellstyret.

10. Jaktfeltoversikt:

I planperioden er viltstellområde III delt inn i 31 jaktfelt.

Sør for Femund:

1. Skjærbekkdalen
2. Kastflolia
3. Løvåsen sør
4. Løvåsen nord
5. Snertneset
6. Stenbekkhaugene
7. Granbergtangen
8. Sundet
9. Galtåsen sør
10. Galtåsen nord
11. Risbakken
12. Jotholla
13. Hovdroa
14. Lortsetra
15. Vurrusjølia vest
16. Vurrusjølia øst

Vest og øst for Femund:

17. Seteråsen
18. Sømåkvolv
19. Buvika
20. Trolltjønnåsen
21. Bjønnbergan
22. Berget
23. Lillebo
24. Sorken
25. Lensmannsberget
26. Svartåsen
27. Gutulia
28. Valdal
29. Storbekken
30. Femundsmarka sør
31. Femundsmarka nord

Jaktfeltene f.o.m. 17 t.o.m. 31 inngår i den del av allmenningen som er med i Nord-Østerdal-Rørros elgregion.

I henhold til vedtak i Miljøverndepartementet av 16.01.1986 har departementet godkjent at 90 % av jaktfeltene på statsallmenningen i Engerdal skal tilfalle innenbygdsboende jaktlag. 10 % av jaktfeltene er åpen for både uten- og innenbygdsboende jaktlag å søke på. I henhold til dette vil jaktfeltene **nr 2 Kastflolia, nr 17 Seteråsen og nr 25 Lensmannsberget** i planperioden være åpen for alle, mens de resterende jaktfelt er forbeholdt innenbygdsboende jaktlag såfremt det er søkere nok som fyller kravene som stilles.

11 Diverse planbestemmelser

- **Fordeling av årlig kvote:**

Jaktrettshaver er ansvarlig for årlig tildeling av kvote på det enkelte jaktfelt i samsvar med bestandsplanens og avskytingsplanens bestemmelser og så rettferdig som mulig jaktlagene imellom.

- **Dyr i reserve/tilleggsdyr:**

Ved tildeling av årlig fellingskvote tar rettighetshaver hensyn til de feilfellingene som normalt vil skje ved å holde tilbake et visst antall fellingstillatelser, spesielt av voksen ku og erstatte dette med økt tildeling av kalv/ungdyr. I tillegg holdes det tilbake om lag 10 % av kvoten ved første tildeling, og deles ut som kalv/ungdyr til de jaktlag som er ferdig

med ordinær kvote og ønsker videre jakt. Man får slik tatt ut mest elg der elgstammen er størst til enhver tid.

- **Priser:**

Prisene fastsettes av rettighetshaver for hvert år.

- **Tildelingsrutiner:**

Jaktfeltene tildeles ved loddtrekning etter forutgående søknad til www.inatur.no og skjer samlet for alle statsallmenninger i landet. Tildelingen skal skje i mai måned 2022 og vil gjelde for hele planperioden (4 år) under forutsetning av at inngått kontrakt ikke blir brutt og hevet.

- **Kontrakt med jaktlagene:**

Det inngås skriftlig kontrakt mellom rettighetshaver og alle jaktlag. I kontraktene eller vedlegg til denne skal opplysninger om følgende framgå:

- Kvote og priser på grunnkvote og priser på tilleggsdyr.
- Tilleggsavgifter og straffebestemmelser ved feilskyting og/eller overtredelse av brudd på kontrakt, viltlov og forskrifter.
- Rapportering til oppsynet ved felling, samme dag som dyret er felt.
- Plikt til å kunne påvise fellingssted.
- Avtale om at alle dyr skal veies i h.h.t. vedtatte veierutiner.
- Rapporteringsplikt ved feilskyting og/eller skadeskyting.
- Oppsyn og kommunal viltforvaltning. Navn og adresse m.m.
- Krav om godkjent ettersøkshund.
- Krav om jegeravgift - treningsskudd m.v.
- Frist for innlegging av sett og skutt elg i »sett og skutt« appen etter jakta.

- **Informasjon til jaktlagene:**

Det enkelte jaktlag vil under jakta ha en jaktlederperm som følger jaktterrenget. Denne inneholder aktuelle lover, forskrifter og bestemmelser som gjelder. I tillegg generell informasjon om jakt, kopi av bestandsplan, sett-elg skjema m.v. Alternativt kan denne informasjonen foreligge digitalt.

- **Feilfelte dyr:**

Vanlig reaksjon ved feilfelling av dyr i forhold til tildelt kvote - vektgrenser - tilleggsavgift:

Eldre ku f.o.m. 131/141 kg t.o.m. 165 kg + en tilleggsavgift pr. kg for hele dyret.

Eldre okse f.o.m. 131/141 kg t.o.m. 165 kg + en tilleggsavgift pr. kg for hele dyret.

Eldre ku f.o.m. 166 kg + en tilleggsavgift pr. kg for hele dyret.

Eldre okse f.o.m. 166 kg + en tilleggsavgift pr. kg for hele dyret.

*Ungdyr okse ved avskytingsmodell I + en tilleggsavgift pr. kg for hele dyret (nærmere regler ang. gevirlengde, vekt m.v. vedtas i "Lokale bestemmelser".)

Ved felling av liten okse hvor antallet takker maksimum kan være 3 på den ene siden og det blir felt en okse hvor antallet takker er 4 på denne siden, straffes med et gebyr på for den ekstra takken på den siden med minst takker. Takker utover denne på den siden med minst takker straffes med et gebyr pr takk, i tillegg kan fjellstyret inndra geviret.

- **Påskutte dyr/skadeskutte dyr:**

Ved all påskyting av dyr eller skadeskyting av dyr, der dyret ikke felles samme dag som påskytingen skjer, skal meldes til oppsyn, viltneemd og rettighetshaver senest samme kveld. Laget plikter å følge de instruksjoner som blir gitt angående ettersøk, skriftlig rapport o.l.

- **Overtredelse av bestemmelsene:**

Overtredelse/brudd på bestandsplan/avskytingsplan, kontrakt og øvrige tilleggsbestemmelser fra jegernes side, vil bli behandlet etter de retningslinjer jaktrettshaver har på området. Disse retningslinjer blir samordnet for all statsallmenningssgrunn i landet.

Brudd på viltlov med forskrifter er undergitt offentlig påtale.

Det skal tale til lagets fordel at de opptrer åpent og ærlig i alle sammenhenger.

Drevsjø den.....

Engerdal den.....

.....
Engerdal Fjellstyre

.....
Engerdal kommune